

Leven en laten leven

Hendrik Groen bij Meulenhoff

Pogingen iets van het leven te maken

Zolang er leven is

Leven en laten leven

Een kleine verrassing

Hendrik Groen

Leven en laten leven

ROMAN

MEULENHOF

Eerste druk 2018
Negende druk 2020

ISBN 978-90-290-9380-4
ISBN 978-94-023-1102-0 (e-book)
NUR 301

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio
Omslagbeeld: © Ingrid Bockting
Zetwerk: Text & Image, Assen

© 2018 Peter de Smet en Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

‘Ik zit in het wc-papier.’

Dat is het flauwe antwoord dat ik al drieëntwintig jaar geef als iemand vraagt wat ik doe voor de kost. Zo lang werk ik namelijk al bij een groothandel in wc- en schoonmaakartikelen. Zesendertig uur per week. Maandag tot en met donderdag van 8.00 uur tot 17.45 uur met tussen de middag drie kwartier pauze. Daarvan besteed ik twintig minuten aan het opeten van mijn boterhammen en mijn appel en daarna maak ik een wandelingetje van twintig minuten over het bedrijventerrein van Breukelen. Halverwege trakteer ik mezelf, bij wijze van toetje, op een kalfskroket bij snackkar Friet van Piet. Piet zelf is al jaren dood. Hij heeft op een kwade dag een hartaanval gekregen en is voorover in zijn vitrine gevallen, tussen de huzarenslaatjes en de kroketten. De enige aanwezige klant was een Poolse vrachtwagenchauffeur. Die belde meteen 112 maar sprak geen woord Nederlands. En de mevrouw van de meldkamer sprak geen Pools. Dat schoot niet erg op. Toen de ambulance na vijfendertig minuten arriveerde kon er niets meer voor Piet worden gedaan. Trees, de vrouw van Piet, heeft de handel overgenomen. Jammer dat ze niet Jet heet. Kroket van Jet had me wel een aardig alternatief geleken. Ik stoor me eigenlijk een beetje aan het feit dat er nog steeds een groot bord met FRIET VAN PIET op het dak staat. Trees

zegt dat dat een hommage aan Piet is. Het woord ‘hommage’ past niet zo bij Trees. Ook niet bij Piet trouwens.

Vijf minuten voordat mijn lunchpauze voorbij is installeer ik me weer achter mijn bureau en controleer de mail op nieuwe bestellingen.

Aan het bureau tegenover me werkt Berend, die zichzelf de financiële man van het bedrijf noemt. Hij verstuurt de rekeningen. Een paar meter verderop zit Marieke, de secretaresse van de directeur. De directeur zelf, meneer Hertog, heeft een eigen kamer met een wortelnotenhouten bureau. Als er nieuwe klanten bij hem op bezoek komen streelt Hertog even zijn bureau en zegt dan: ‘Mooi hè. Echt wortelnotenhout.’ Het is het bureau van zijn vader geweest, Hertog senior, die zich nog eens per week op kantoor vertoont om daar opzichtig op zijn iPhone te gaan zitten kijken met een blik van: ‘Kijk mij als tachtigjarige nog eens bij de tijd zijn.’

Op vrijdag ben ik vrij. Dan ga ik golfen met mijn drie beste vrienden.

2

Mijn naam is Arthur Ophof. Ik woon al vierentwintig jaar in een keurige rijtjeswoning in een jarentachtig nieuwbouwwijk in Purmerend. Het huis is gebouwd in de tijd dat autovrije hofjes erg in de mode kwamen.

Mijn vrouw Afra was destijds heel enthousiast.

‘Dan kunnen de kinderen over een paar jaar veilig buiten spelen.’

Het is alleen niet van kinderen gekomen. We hebben jarenlang vergeefs ons best gedaan.

‘Het legt wat spanning op de geslachtelijke gemeenschap,’ vertelde Afra bij de relatietherapeut.

Alleen al van die twee woorden word ik impotent. Zij is de enige die ik ken die het heeft over ‘geslachtelijke gemeenschap’. En dan moest het ook nog op bevel van de kalender en de thermometer.

‘Het slaat de geslachtelijke gemeenschap nogal dood, eigenlijk,’ zei ik tegen de therapeut.

Afra’s mond viel open.

De therapeut knikte bedachtzaam. Die knikjes waren zijn meest waardevolle bijdragen aan de gesprekken. Ik heb eens uitgerekend wat ik die man per knikje heb moeten betalen en daar werd ik niet vrolijk van.

Na nog enige jaren doormodderen, bracht onderzoek aan het licht dat er iets mis was met de eieren van Afra en dat ze geen kinderen kon krijgen.

Daarmee was de voornaamste reden om in Purmerend te willen wonen, te weten een betaalbaar autovrij hofje voor de deur, van de baan. Ik heb een paar keer voorgesteld om naar Breukelen te verhuizen, waar ze ook hele mooie rijtjeshuizen hebben, die ruim een uur dichterbij mijn werk liggen, maar Afra was niet enthousiast.

‘Ik ben erg verknocht geraakt aan Purmerend, schat,’ beweerde ze.

‘Verknocht, verknocht, wat is dat nou weer voor woord? Ik ben toch ook niet verknocht aan Breukelen,’ bracht ik ertegen in.

‘En dat is nou precies de reden waarom we niet naar Breukelen moeten verhuizen, maar beter heerlijk hier kunnen blijven wonen.’

Mezelf in de voet geschoten. Ik heb het erbij gelaten en rijd nu voor het drieëntwintigste jaar vier keer per week ’s morgens

van Purmerend naar Breukelen en 's avonds van Breukelen naar Purmerend.

3

Veel goede vrienden heb ik welbeschouwd niet. Eigenlijk maar drie. Stijn, Joost en Wouter. Ik ken ze van de middelbare school. We hebben lief, leed en af en toe een meisje gedeeld.

De laatste jaren delen we vooral de vrijdagen. Dan gaan we, weer of geen weer, golfen. Stijn constateerde vorige week dat het altijd 'bijzonder genoeglijke vrijdagen' zijn.

'Niet bepaald een opwindende typering, Stijneman,' had Joost opgemerkt.

Stijn is leraar Duits op een middelbare school en is nog steeds, net als vroeger, het braafste jongetje van zijn eigen klas. Hij hangt er eigenlijk een beetje bij in ons golfgezelschap. Stijn wordt gedoogd omdat hij er nou eenmaal altijd was. Meer vriend uit gewoonte dan uit overtuiging.

Het verschil met Joost is groot. Joost is bepaald niet braaf. Hij is advocaat en heeft een uitgebreide clientèle van oplichters, belastingontduikers en witteboordencriminelen. Hij past zelf heel goed bij zijn klanten en is zeker niet in zijn eerste leugentje gestikt.

'Jullie zijn eigenlijk de enigen tegen wie ik de waarheid spreek,' bekende hij laatst. 'Meestal tenminste. Bij veel zakelijke contacten ben ik toch voornamelijk bezig te kijken hoever ik de waarheid kan oprekken, en als dat niet meer lukt probeer ik zo dicht mogelijk langs de waarheid heen te liegen.'

'En tegen je vrouw dan?' vroeg Stijn.

'O, daar ben ik ook altijd goudeerlijk tegen,' had Joost met

een grijsje geantwoord. Stijn keek hem een beetje achterdochtig aan.

‘Ja ja.’

Joost is een ritselaar, die zich nog wel eens in de problemen ritselt, maar er daarna bijna altijd in slaagt zich er ook weer netjes uit te werken.

Wouter, mijn derde vriend, is ook geen lieverdje maar heeft zijn zaken altijd degelijk voor elkaar. Hij heeft een bedrijf dat iets doet in de informatica. Ik heb vroeger wel eens geprobeerd te begrijpen wat hij nou precies uitvoert, maar die vraag wuifde hij weg met ‘Iets met programmeren, dat snap jij toch niet’, en die kans is inderdaad groot. Wouter heeft een mooie vrouw, een mooi huis en een mooie auto, in volgorde van belangrijkheid, en ziet er altijd onberispelijk uit in zijn dure maatpakken. Niet onbelangrijk, als noodzakelijke voorwaarde voor zijn manier van leven: hij heeft geld. Hoeveel precies, daar laat hij zich niet over uit.

‘Laten we zeggen: ruim voldoende,’ is zijn antwoord als iemand ernaar vraagt.

En ikzelf? Ik wilde altijd groots en meeslepend leven, maar op de een of andere manier is het daar niet van gekomen op mijn woonerf in Purmerend en bij de groothandel in wc-papier in Breukelen.

‘Je bent volgens mij gewoon te lui voor een opwindend leven,’ merkte Joost vorige week op, ‘of te schijterig. Of allebei.’

Ik had graag tegengesputterd maar kon er zo snel niets tegen inbrengen. Ook toen ik er een paar dagen over had nagedacht, kon ik niets bedenken. Ik ben inderdaad nogal lui. En misschien niet schijterig, maar dan toch op zijn minst erg voorzichtig. Het knaagt een beetje aan me.

‘Over de doden niets dan goeds’ wordt vaak een beetje overdreven, vind ik. In korte tijd zijn Johan Cruijff, David Bowie, Prince en Muhammad Ali overleden, wat vier keer tot een zo-goed-als-heiligverklaring heeft geleid. Ik heb er echt op gelet, maar heb bijna geen enkel puntje van kritiek kunnen ontdekken in de eindeloze rij krantenartikelen en tv-programma’s die aan de dode beroemdheden gewijd waren. Wel doken er iedere keer grote zwermen zelfbenoemde vrienden op om de doden te bewieroken en te vertellen hoe ze bij leven persoonlijk tegen hun helden aangeschurkt hadden.

Niemand die zei dat Cruijff, behalve een fantastische voetballer, ook een heel eigenwijs en zelfingenomen mannetje was. Of dat Ali toch vooral ook heel dom was geweest om zichzelf tot parkinsonpatiënt te laten slaan door veel te lang door te boksen, alleen voor het geld. Ali had beter wat van al die opschepperige praatjes uit zijn hoogtijdagen kunnen bewaren voor na zijn pensionering. Toen kwam er geen samenhangende zin meer uit. Een kleine kanttekening bij alle ijdeltuiterij van Bowie en Prince had ook zeker niet misstaan.

‘Cruijff wordt wel met god vergeleken maar dat gaat me te ver. Ik bedoel: god is goed hoor, maar hij is natuurlijk geen Cruijff.’

Om dat twitterberichtje heb ik wel erg gelachen.

Ik ben zelden verdrietig of geschokt als er een beroemde wereldburger doodgaat en zal niet snel ergens bloemen neerleggen of een kaarsje aansteken.

‘Ben jij eigenlijk gelukkig, Afra?’

Mijn yogavriendin Heleen overviel me gisteren midden in de lotushouding met deze vraag.

‘Ehh... best wel. Denk ik.’

‘Denk je dat, of weet je dat? En wat betekent dan best wel, is dat een achtenhalf of een zesje?’

‘Goh Heleen, kan dat straks? Ik probeer net helemaal zen te worden,’ maakte ik me er met een half grapje van af.

Gelukkig kwam ze er niet meer op terug. Het zat intussen wel in mijn hoofd en ging er niet meer uit. Ik vermoed dat ik de vraag al jaren ontloop en dat hij, eenmaal gesteld, nu heel opdringerig is geworden.

Na een paar dagen met de kwestie rondgelopen te hebben, kon ik niet anders dan eerlijk toegeven: ik haal met pijn en moeite een zes min. Af en toe zit er een dagje van een zeven tussen, maar een vier komt ook voor. Misschien is die zes min zelfs wel niet helemaal eerlijk, omdat ik het te confronterend vind om mijn leven een onvoldoende te geven.

Ooit was het beter.

Toen ik Arthur net leerde kennen was ik gelukkig. En ook de eerste paar jaren in Purmerend waren hartstikke leuk. We hadden geen zorgen en maakten mooie reisjes. Naar Egypte en naar Mexico bij-

voorbeeld. Al hadden we wel een beetje pech onderweg. We werden bijvoorbeeld bestolen in Mexico-Stad. We hebben dagen moeten wachten op een nieuw paspoort. En in Egypte werden we ziek.

Sinds die tijd ben ik een beetje paranoïde geworden op reis. Dat gaat, ook na jaren, niet over, tot mijn eigen ergernis. Zelfs al ben ik zo'n beetje voor alles verzekerd waar je je voor kunt verzekeren. Of verzekeren je je tegen iets? In ieder geval is mijn drang om de wereld te ontdekken minder geworden. Ik ben nu tevreden met lekker fietsen in Nederland. Duitsland vind ik ook mooi. Ja, ik weet het, het is een beetje tuttig, maar het is sterker dan mezelf. Het zweet zou me uitbreken bij de gedachte alleen al dat ik naar Afrika op vakantie zou moeten, of China. Arthur wil graag naar Japan, maar ik durf niet. Al is het maar omdat het zo dicht bij Noord-Korea ligt.

Misschien doe ik mezelf tekort, maar ik vind een weekje Drenthe of Terschelling prettig genoeg. Om in cijfers te blijven: een zeven plus.

Zelf had ik mijn vijftigste verjaardag liefst ongemerkt laten passeren, maar Afra drong er meerdere keren op aan dat ik deze feestelijke gebeurtenis groots zou vieren.

‘Dat kun je niet zomaar voorbij laten gaan,’ zei ze.

‘Waarom niet?’

‘Daarom niet!’

‘Tegen zo’n ijzersterk argument kan ik niet op.’

‘Weer de leukste thuis zeker? Je mag best eens een keer rekening houden met andere mensen. Die vinden het leuk om jou eens in het zonnetje te zetten.’

Ik overwoog te zeggen dat ik al jaren bij voorkeur uit de zon blijf en mij, als die zon onvermijdelijk is, insmeer met factor 50. Een factor die helaas niet helpt tegen mensen.

Dan zou Afra hebben gezegd: ‘Wat zijn wé weer grappig.’

Nou, waren wé maar grappig. Ik kan me niet heugen wanneer ik voor het laatst om haar heb gelachen. Misschien die keer dat ze met haar klapstoel achterover in een opblaaszwembadje viel. Dat was haar beste grap ooit en ik moest er enorm om lachen. Zij had me toen het liefst ter plaatse in dat kinderbadje willen verdrinken.

Nee, met haar gevoel voor humor heb ik het niet bepaald getroffen. Vreemd eigenlijk dat ik me daar de eerste paar jaar van

onze relatie nauwelijks bewust van ben geweest. Onoplettendheid bij de kennismaking breekt menig stel later op.

Wat het vieren van mijn verjaardag betreft: ik heb me er maar bij neergelegd. Volgende week geef ik een tuinfeest. Of eigenlijk geeft Afra het.

Ze heeft als eerste de burens uitgenodigd. Niet omdat die zo leuk zijn, maar om eventuele klachten over geluidsoverlast in de kiem te smoren. Verder heeft ze haar vriendinnen van yoga gevraagd, haar familie, haar wandelclub, twee collega's van haar werk en ook nog een paar kennissen van mij. Joost, Stijn en Wouter had ze 'over het hoofd gezien'. Die liggen haar niet zo. Die heb ik na het golfen zelf uitgenodigd.

Naarmate de dag nadert ga ik er meer en meer tegen opzien.

'Als het feest eenmaal op gang is ga je het vast leuk vinden,' sprak Joost mij moed in, 'en anders is het voorbij voor je er erg in hebt.'

6

In de file naar Breukelen heb ik alle tijd om te somberen. Ik doe dat de laatste tijd met toenemende overgave. Sinds Joost heeft opgemerkt dat ik te lui en/of te schijterig ben voor een groots en meeslepend leven, kan ik die gedachte moeilijk loslaten. Er is inderdaad niet al te veel terechtgekomen van de plannen die ik had toen ik twintig was. Ik heb nauwelijks iets van de wereld gezien, geen wilde avonturen beleefd en geen uitgebreide vriendenkring van leuke en interessante mensen opgebouwd.

Toen het erop aankwam een meeslepende start te maken werd ik verliefd op Afra. Tot over mijn oren verliefd zelfs. Dat heeft de plannen een beetje doorkruist.

Ze hield heel erg van reizen, zei ze toen. Onze eerste gezamenlijke vakantie was naar Egypte. Van de tien dagen daar zat Afra er vijf op de wc. Het jaar daarop gingen we naar Mexico en werd de tweede dag haar tasje gerold op een markt. Ruim een week gewacht op een noodpaspoort. Dat gaf haar liefde voor verre landen de nekslag.

‘Waarom zou je ver weg gaan als er hier dichtbij nog zo veel moois is dat je nog niet hebt gezien?’ was vanaf dat moment haar bezwering tegen avonturen. En bij dichtbij dacht ze aan de Benelux en eventueel Duitsland. Frankrijk was ook heel mooi, maar die taal, hè...

En zo wandel ik nu al jarenlang in september in Drenthe, Luxemburg of het Zwarte Woud.

‘Lekker buiten het seizoen, dat is een stuk goedkoper en rustiger.’

Ik wil eigenlijk naar Patagonië en Lapland, naar Japan en China. Alleen al bij de gedachte aan het eten met stokjes krijgt Afra opvliegers.

De file is langer dan normaal. Ik zit nu al een kwartier achter het bestelbusje van een Volendammer vishandel. VIS! OMDAT HET ZO LEKKER IS! staat er op de achterklep. Echte dichters, die Volendammers.

Ik krijg de laatste tijd via de mail steeds vaker ongevraagd reclames voor trapliften, scootmobielen en incontinentieluiers. Ergens maakt een speciaal geprogrammeerde computer uit mijn internetgebruik op dat het verval al aardig is ingezet. Er zitten trouwens ook regelmatig aanbiedingen voor begrafenisverzekeringen tussen. ‘Ze’ weten blijkbaar niet dat Afra alles al heeft verzekerd wat er te verzekeren valt. Zo hebben we voor onze wandelvakanties door Drenthe en omstreken een doorlopende reisverzekering. Voor als we onder een hunebed komen.

Een vriendin van Afra declareerde vorig jaar een op de camping gestolen telefoon maar kreeg die niet vergoed omdat ze, volgens de verzekeringsmaatschappij, in haar trekkerstentje een kluis had moeten hebben om haar Nokia in op te bergen. Toen heeft Afra even overwogen de reisverzekering op te zeggen, maar er zaten volgens haar uiteindelijk toch te veel ongelukken in kleine hoekjes.

‘Zoals?’ vroeg ik haar.

‘Daar heb je Arthur weer met zijn wetenschappelijke onderbouwingen. Nee Arthur, ik heb zo even geen hele reeks voorbeelden van mogelijke ongelukken paraat.’

‘Ik hoef geen hele reeks. Eentje is genoeg.’

‘Nou, wat dacht je van een aanslag?’

Ik knikte alsof dat een goede suggestie was en attendeerde haar er maar niet op dat aanslagen niet onder de dekking van een reisverzekering vallen. Die vallen volgens mij nergens onder, net als atoomaanvallen.

Ik ben gisteren naar de crematie van de vader van de buurman geweest. Hij had de negentig jaar op één week na gehaald. Het was een beleefdheidsuitvaart. Ik ging voor de buurman, niet voor de dode. Die heb ik nauwelijks gekend. Slechts een paar keer zag ik hem onder een parasol in de tuin zitten met een boek in zijn parkinsonhanden. Ik vond het toen nog zo knap dat hij de dansende letters kon volgen, maar later hoorde ik dat hij al jaren met hetzelfde boek deed.

Als je geen verdriet voelt zit je toch anders in de aula van het crematorium. Ik verbaas mij er altijd. Over de warme sfeer die ze in crematoria weten te creëren, over het gastvrije, informele onthaal en de gezellige inrichting. Je voelt je er meteen thuis.

Nee, dus. Je gaat meteen bij binnenkomst naar vrolijke Afrikaanse begrafenissen verlangen, met muziek, zang en dans. Misschien is zelfs het pathetische gehuil en geschreeuw van Arabieren nog te verkiezen boven de kale kilte waarmee het gemiddelde Nederlandse crematorium zijn dode en levende gasten ontvangt.

Begraafplaatsen zijn verre te prefereren, zeker als de zon schijnt.

Er waren zevenenveertig mensen aanwezig om de dode de laatste eer te bewijzen. Of misschien vonden ze dat ze met goed fatsoen niet weg konden blijven. Dat aantal is ruim beneden het gemiddelde. Ik tel namelijk altijd hoeveel mensen er op een uitvaart komen. Het record is tweehonderdvijfenvijftig. Hoeveel zouden er bij mij komen? Toch wel meer dan zevenenveertig, mag ik hopen.

Andrea Bocelli en Sarah Brightman galmden door de aula: *'Time to Say Goodbye'*. Nummer 1 in de begrafenistop 10.

Daar staan bijvoorbeeld ook in: Paul de Leeuw, Marco Bor-

sato en Claudia de Breij. Zouden die dat leuk vinden? Of zouden ze vooral aan de royalty's denken? Claudia de Breij is populair met het liedje 'Mag ik dan bij jou?'. Wat eigenlijk vreemd is, want die 'jou' ligt toch in de kist, neem ik aan. Vera Lynn en Mieke Telkamp zijn uit de top 10 verdwenen. Jammer. Misschien zet ik die wel op mijn eigen begrafenislijstje, bij wijze van verrassing. Of, misschien nog beter: 'Er staat een paard in de gang' van André van Duin.

'Een laatste gekkigheidje, mensen, u aangeboden door de dode zelf.'

Afra heeft, als er gecremeerd of begraven moet worden, meestal migraine. Dat is niet erg, want ik ga liever alleen. Anders moet ik, vooral op begraafplaatsen, hele einden arm in arm lopen om steun en troost bij elkaar te suggereren.

Ik heb psychologie gestudeerd aan de Universiteit van Amsterdam. Dat waren de leukste jaren van mijn leven, denk ik achteraf. In het tweede jaar leerde ik Arthur kennen op een studentenfeest. Hij was heel grappig en charmant. Daar is inmiddels niet veel meer van over. Heel af en toe maakt hij me nog aan het lachen.

Als ik eerlijk ben moet ik toegeven dat ik er ook niet aantrekkelijker op ben geworden, en dan bedoel ik niet zozeer qua uiterlijk.

'De tijd is mild voor je geweest,' zei Arthur laatst tegen me. Dat vond ik zo schattig, ook al zei hij erachteraan dat hij het niet zelf had bedacht, maar dat Joost, een van zijn vrienden, dat ook altijd tegen zijn vrouw zei.

Ik zie er voor mijn leeftijd inderdaad nog best aantrekkelijk uit. Een van de weinige voordelen van geen kinderen krijgen. Het gebeurt nog wel eens dat er een man met me flirt. Dat zijn dan wel meestal mannen van boven de zestig, maar toch...

Arthur studeerde culturele antropologie toen ik hem leerde kennen. Dat moet hij op de interessante naam gekozen hebben, want op veel belangstelling voor vreemde volken heb ik hem nooit kunnen betrappen. Het is ook niets geworden. Nadat hij over de eerste twee jaar bijna vijf jaar had gedaan, besloot zijn vader niet langer voor hem te betalen en moest Arthur gaan werken. Eerst in een fietsenwinkel in Amstelveen en later bij een groothandel in wc-benodigdheden in Breu-

kelen. Niet naast de deur, maar de banen lagen nu eenmaal niet voor het oprapen. Hij werkt er nu al meer dan twintig jaar en is inmiddels hoofd in- en verkoop.

Ik geloof dat hij het daar in Breukelen, tussen de wc-rollen, best naar zijn zin heeft. Al wordt hij kwaad als ik grapjes over wc-rollen maak.

Vandaag elf jaar geleden ontmoette ik Ester voor het eerst. Zij werkte voor een leverancier van automaten voor papieren handdoekjes en wc-papier. Ze verving een vertegenwoordiger die overspannen thuiszat. In plaats van een kalend grijs hoofd met snor, kwam er een grote bos vrolijke blonde krullen het kantoor binnenwandelen.

‘Goedemiddag, ik zoek meneer Ophof,’ zei ze.

Misschien hing mijn mond net iets te lang open.

‘Ik vervang meneer Schulz, die tijdelijk uitgeschakeld is vanwege een kleine burn-out,’ voegde ze er ter verduidelijking aan toe.

‘Nou, laat meneer Schulz het maar op zijn gemak uitzieken.’ Zoiets heb ik geloof ik gezegd. Geen geweldige openingszin, maar Ester moest erom glimlachen.

Het vervolg was ook niet briljant. ‘Ik zit al twaalf jaar in het wc-papier, maar nooit eerder stond er zo’n mooie automatenvrouw voor mijn bureau.’

‘Dat zegt u vast tegen alle automatenvrouwen,’ zei Ester met een adembenemende glinstering in haar ogen.

In de maanden erna bestelde ik om de paar weken steeds een of twee papierautomaten, terwijl ik er vóór die tijd altijd veertig

tegelijk inkocht. Zo had ik een enigszins acceptabele reden om haar te bellen.

‘Ik zie aan de bestellijsten dat je de inkoopstrategie een beetje hebt gewijzigd sinds meneer Schulz ziek is,’ merkte ze op.

‘De automatenkoningin verdient nou eenmaal een andere behandeling dan de overspannen meneer Schulz.’

We zaten een kwartier aan de telefoon. Ik zag dat mijn collega Berend ingespannen zat mee te luisteren. Ik realiseerde me dat we op een bedenkelijk niveau zaten te flirten.

‘Ik heb een nieuwe wc-papierhouder in het assortiment, Arthur. Zal ik die binnenkort eens komen laten zien?’ vroeg Ester. Ik stelde voor de kennismaking met de papierhouder in een restaurant te laten plaatsvinden. Dat vond Ester een goed idee.

Toen ik had opgehangen, lispelde Berend: ‘Lekker wijf, hè.’

We gingen bijna een jaar lang met elkaar uit eten, naar de film, naar het strand en uiteindelijk naar bed. Het was het paradijs. Ik was compleet van de kaart. Ester ook, alleen kwam zij weer bij zinnen. Een aardige man en drie kleine kinderen van twee, vier en zeven jaar stonden aan de andere kant op haar weegschaal. Ik kon het haar niet kwalijk nemen dat ze voor hen koos. Ze had zich aan een vlag van roekeloze hartstocht overgegeven, maar de werkelijkheid haalde haar weer in.

‘Ik kan niet genoeg van iemand houden om er drie kinderen voor in de steek te laten.’

Bijna tien jaar geleden namen we afscheid. Ze wilde geen contact meer, in ieder geval voor een lange tijd.

‘Mag ik je over tien jaar nog eens bellen?’ vroeg ik toen.

Ze knikte en streek even met haar hand over mijn wang.

Een paar seconden stonden we onbeweeglijk tegenover el-

kaar. Toen kuste ze me vluchtig op mijn mond, draaide zich om en liep weg.

Ik keek haar na en hoopte dat ze nog één keer om zou kijken. Dat deed ze niet. Ik dacht wel te zien dat ze met haar hand langs haar ogen veegde.

Over eenentwintig dagen zijn de tien jaar voorbij.

10

In de auto heb ik tijd om na te denken. Bijvoorbeeld over zelfmoord. Nee, ik heb zelf geen ambities in die richting. Maar mijn gedachten gaan uit naar mensen die het helemaal hebben gemaakt maar niettemin besluiten dat het leven niet meer genoeg te bieden heeft. Joost Zwagerman, Antonie Kamerling, die Duitse topkeeper, er zijn vast nog meer voorbeelden. Adoratie, geld, gezondheid, mooie vrouwen, zo op het oog meer dan genoeg redenen om oud te willen worden, maar toch trok de dood harder. Ergens in hun hoofden zaten een paar neurotransmittertjes die de weg kwijtraakten en ervoor zorgden dat ze doodongelukkig waren in plaats van blij en tevreden, hoe hard ze ook hun best deden. Domme pech.

Ik heb zelf wel af en toe mijn buik vol van het leven dat ik leid, maar niet van het leven in het algemeen. Ik heb het gehad met Breukelen en Purmerend. Met wc-papier en woonerfjes. Ik droom van New York en Toscane maar moet volgende maand meedoen aan de fietsvierdaagse van Noord-Holland. Afra wil graag dat we in dezelfde 'sportieve' kleren fietsen. Zij heeft een kaartenhouder op haar stuur. Ik betrap mezelf er soms op dat ik probeer zo ver achter haar te fietsen dat het zou kunnen lijken dat ik niet bij haar hoor.

Het is niet haar schuld. Het is niet haar schuld. Het is niet haar schuld. Dat kan ik niet vaak genoeg zeggen. Ze is wie ze is. Ik ben de slappeling die niet is wie hij wil zijn.

II

De golfbaan in Purmerend is vrij duur. Nou kan het geld me niet zo veel schelen, maar voor golfbanen geldt in grote lijnen: hoe duurder, hoe kakker. Dat betekent in het geval van Purmerend een veel te groot, nepchic ‘clubhuis’ waar men een ciabatta met carpaccio van tonijn, rucola en truffelmayonaise serveert voor € 11,75. Ik hou meer van kantines met een broodje kroket voor tweeënhalve euro. Ze noemen het in Purmerend een ‘resort’ en dan moet je extra oppassen. Dan zit er ook nog een conferentiecentrum voor zelfingenomen zakenmannen aan vast. Wij golfen eigenlijk liever op banen waar goedkopere auto’s op de parkeerplaats staan en de mensen zich niet verheven voelen boven het gewone volk, bijvoorbeeld in Amsterdam-Noord, de baan waar we de meeste vrijdagen te vinden zijn. Als daar geen plek is wijken we noodgedwongen uit naar Purmerend.

Als Stijn een bal in het water slaat zegt hij: ‘Dat is pech.’ Als Joost hetzelfde doet klinkt een stevig ‘godverdomme’ en Wouter zegt in zo’n geval ‘kutje-cola’. Ikzelf grom alleen maar. Zo heeft ieder zijn eigen stijl.

Onze gesprekken gaan over golf, vrouwen, werk, geld en het nieuws. Joost en Wouter zijn het erover eens dat de wereld een stuk beter af zou zijn als zij het voor het zeggen zouden hebben. Ze hebben voor elk probleem een oplossing. Stijn is meer van de nuance, maar die sneeuwt, zacht gezegd, een beetje onder